Afsender:
Natur og Miljø
Gothersgade 20, 7000 Fredericia

Fredericia Kommune

Natur og Miljø

Fredericia Golf Club
Stenhøjvej 57
7000 Fredericia

Att.: Martin Libak

Dispensation til oprensning af beskyttede vandhuller ved Fredericia Golf Club

9. november 2026

Doknr.
26-18122-1

Sagsnr.
26-18122

Fredericia Kommune giver hermed dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til at oprense 10 beskyttede vandhuller beliggende på matriklerne 207a, 146a og 293, Fredericia Kobbeljorder. Arealet ejes af Fredericia Kommune og drives af Fredericia Golf Club, Stenhøjvej 57, 7000 Fredericia. (Se bilag 1 med oversigtskort)

Dispensationen gives på følgende vilkår:

1. Oprensningen af vandhullerne skal ske uden for padder og fugles yngletid. Dvs. at oprensningen kan finde sted i perioden fra 1. september til 1. marts.
1. Oprensning af vandhullerne skal udføres på en måde så eksisterende naturværdier bevares. Der betyder at, der bl.a. skal bevares bevoksning i randzonen og mosaik af den eksisterende bevoksning i vandhullerne.
2. Vandhullerne skal oprenses, så de passer bedst muligt ind i det omgivende terræn. Det vil sige, at de skal have en afrundet og naturlig form, og bredderne skal være flade uden jordvolde og lignende.
3. Bredderne skal anlægges så flade som muligt, med en hældning, der ikke er stejlere end i dag. Det anbefales at mindre vandhuller under 700 m^2, ikke graves dybere end 1 meter.
4. Randzonen omkring vandhuller skal have en bredde, så der er en naturlig overgang mellem sø og land og udvides med yderligere ca. 0,5 meter til den klippede golfbane for vandhullerne nr. 1-5.
5. Der må ikke udsættes fugle, fisk eller andre dyr i eller ved vandhullerne.
6. Der må ikke fodres, opstilles andehuse, hegn eller andre specielle indretninger i eller ved vandhullerne.
7. Ved oprensning af vandhuller, der er forbundet med overløb til andre vandhuller (nr. 1-5), skal overløb aflukkes under arbejdet, så det næringsrige vand fra opgravningen ikke løber videre til andre vandhuller.
8. Oprensning af vandhuller med vandpest (nr. 6 og 7), skal udføres til sidst, så plantedele fra vandpest ikke tilføres til vandhuller uden forekomst af vandpest.
9. Det opgravede materiale behandles som affald og bortskaffes til en godkendt modtager.

Gothersgade 20
7000 Fredericia

CVR:
69116418

Kontaktperson
Sofus Zöga Hanghøj
M: 25512721
E: sofus.hanghoj@fredericia.dk

10. Hvis der under gravearbejdet stødes på ting, der har arkæologisk interesse, skal arbejdet straks stoppes og museet skal kontaktes (Vejlemuseerne, Spinderiet, Spinderigade 11 E, 7100 Vejle, museerne@vejle.dk)

Sagens baggrund
Golf Manager Martin Libak har henvendt sig til Fredericia Kommune, fordi golfklubben ønsker at oprense en række vandhuller der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Vandhullerne er fordelt på matriklerne 207a, 146a og 293, Fredericia Kobbeljorder. Matriklerne ejes af Fredericia Kommune og drives af Fredericia Golf Club.

Fredericia Kommune besigtigede vandhullerne sammen med Martin Libak og Claus Grabow fra Fredericia Golf Club den 25. september 2026.

Golfklubben ønsker af oprense vandhullerne, dels for at øge de rekreative værdier, og dels for at forbedre livsbetingelserne for dyr og planter, i og omkring vandhullerne.

Vandhullerne får ved en oprensning, en form som følger terrænet og det opgravede materiale fjernes fra området. Vandhullernes bredder etableres så flade som muligt og så de skråner jævnt ind mod midten af vandhullet. Bredderne gøres ikke stejlere end de er i dag og oprensning af vandhullerne udføres under hensyntagen til bevaring af naturværdierne i de enkelte vandhuller.

Beskrivelse af vandhullerne
Vandhullerne der ønskes oprenset, ligger fordelt ud over golfbanens areal (se bilag 1: oversigtskort med markering af vandhuller). Vandhullerne er i varierende grad tilgroede med dunhammer og nogle af vandhullerne har vandspejlet mere eller mindre dækket af flydeplanter (se bilag 2: fotos fra besigtigelse den 25. september 2026). Vandhullernes aktuelle naturværdi varierer og der skal i forbindelse med oprensning derfor være stor opmærksomhed på bevarelse af eksisterende naturværdier i de enkelte vandhuller.

Ved besigtigelsen var den klippede golfbane flere steder meget tæt op ad vandhullerne. Randzonen omkring vandhuller er også omfattet af beskyttelsen af søen. Randzonen ved søbrinken skal have en bredde, så der er en naturlig overgang mellem sø og land. Der skal derfor holdes en passende afstand ud til den klippede golfbane, så der er plads til vegetation i randzonen omkring vandhullerne.

En del af vandhullerne er omgivet af pilekrat og/eller solitære træer af forskellig størrelse som fx birk og rød-el. Fælles for vandhuller med løvfældende træer i nærheden er, at de ofte får tilført en del næring i form af nedfaldne blade. Desuden kan træerne skygge for solen og hindre at vandhullet bliver varmet op til glæde for padde- og insektlivet i søen. Man kan med fordel begrænse tilstedeværelsen af træer rundt om søerne.

Det anbefales at holde opvækst af høje urter nede på bredderne. Opvækst afhøstes 1-2 gange årligt – gerne i foråret inden blomstring og i det sene efterår. Opvækst af pil og Rød-el bør fjernes med rod. Fældes eller beskæres pil og Rød-el, vil de skyde voldsomt fra stødene. Små, nyetablerede planter kan hives op.

Flere af vandhullerne har stejle brinker. Det anbefales derfor, at brinkerne flades ud under oprensningen, så de bliver så flade som muligt – gerne med en hældning på 1:5. Dette gør vandhullet mere attraktivt for padder og andre smådyr der kan lide at sidde på det lave vand.

Der blev ved besigtigelsen af vandhullerne bl.a. registreret følgende arter:
Padderok, dunhammer, sideskærm, gåsepotentil, rørgræs, svømmende vandaks, trådalger, dueurt, kartebolle, tjørn, vildrose, pil, birk, rødel, brombær, kær snerre, skov kogleaks, hanekro, andemad, kær tidsel, dueurt, lysesiv, sideskærm, forglemmigej, vejbred skeblad, mjødurt, kær star, grenet pindsvineknop, enkelt pindsvineknop, siv, stor nælde, kål tidsel kær galtetand, sødskærm, vandpileurt, vandpest, stor mosesnegl.

Vandhullerne 1, 2, 3, 4, 5 (etagesøerne): Etagesøerne består af 5 vandhuller, der modtager overfladevand fra boligområdet mod vest. De er forbundet af en rørledning som leder vandet ned gennem systemet og videre til vandhul nr. 11, hvor der er overløb til vandløbet Ullerup Bæk.
Vandhullerne har generelt en fin og varieret bevoksning i randzonen mellem det våde og det tørre terræn, som skal bevares. I forbindelse med oprensning skal man være opmærksom på at bevare mosaik af eksisterende bevoksning i vandhullerne.
OBS ved oprensning af vandhullerne skal overløb aflukkes under arbejdet, så det næringsrige vand fra opgravningen ikke løber videre til det næste vandhul.

Vandhullerne 6, 7: Der er en fin og varieret bevoksning i randzonen mellem det våde og det tørre terræn, som skal bevares. I forbindelse med oprensning skal man være opmærksom på at bevare mosaik af eksisterende bevoksning i vandhullerne.
OBS der er konstateret vandpest i vandhullerne. Oprensning af vandhullerne skal derfor udføres til sidst, så plantedele fra vandpest ikke tilføres til vandhuller uden forekomst af vandpest.

Vandhul 8: Vandhullet er tilgroet med dunhammer og der er opvækst af høje urter på bredderne. Der ønskes oprenset mest muligt, så vandhullet fremstår mere åbent og tydeligt i landskabet. Vi talte om, at dunhammer evt. kan oprenses langs den sydlige kant og der bevares et stykke ved den nordlige kant og at bunden ikke oprenses fuldstændig, så der bevares bevoksning med flydende vandaks i selve søen. Den høje opvækst på bredderne kan holdes nede med slåning 1-2 gange årligt, gerne i slutningen af maj og i september.

Vandhul 9: Vandhullet har en stor bestand af sideskæm og svømmende vandaks i selve søen. I forbindelse med oprensning skal der bevares mosaik af eksisterende bevoksning i vandhullerne. Langs bredden kan opvækst af rødel, pil og tjørn fjernes.

Vandhul 10: Vandhullet ligger forholdsvist dybt i terrænet og har stejle bredder. Det blev oplyst, at vandhullet næsten udtørrer om sommeren. I forbindelse med oprensning af vandhullet bør man anlægge bredderne så flade som muligt, med en hældning, der ikke er stejlere end i dag. Der skal bevares bevoksning af svømmende vandaks i vandhullet.

Vandhul 11: Vandhullet har en fin og varieret bevoksning der skal bevares og der vurderes således ikke at være behov for oprensning.

Begrundelse for afgørelsen
Det er Kommunens vurdering, at oprensning af vandhullerne (nr. 1-10) vil øge naturværdien i området. Vilkårene er stillet, for at sikre at vandhullerne oprenses, så de passer bedst muligt ind i landskabet og de eksisterende naturværdier bevares således, at de kan blive gode levesteder for dyr og planter.
Der er stillet vilkår om, at der ikke må udsættes fugle, fisk eller andre dyr, da det kan ødelægge balancen mellem de dyr og planter, der selv indfinder sig, og som naturligt hører til i et vandhul.
Der er stillet vilkår om, at der ikke må fodres, fordi det medfører en tilførsel af næringsstoffer, som giver en dårligere vandkvalitet og vil fremskynde behovet for oprensning af vandhullerne.
Der er stillet vilkår om, at vandhullernes bredder skal være flade for at forbedre betingelserne for padder i og omkring vandhullerne, og dels af sikkerhedsmæssige årsager.
Der er stillet vilkår om, at det opgravede materiale behandles som affald og bortskaffes til en godkendt modtager. Vilkåret er stillet fordi der ikke umiddelbart er områder ved golfbanen der er egnet til udlægning af materialet og fordi to af søerne (nr. 8 og 9) er beliggende inden for område der er områdeklassificeret som muligt forurenet, man skal derfor sikre sig, at eventuelt forurenet materiale håndteres korrekt og bortskaffes til en godkendt modtager.

Bilag IV-arter

EU har udpeget en gruppe dyre- og plantearter, der er særligt sårbare og truede. Arterne fremgår af Habitat-direktivets bilag IV, og de kaldes derfor i daglig tale for bilag IV-arter. En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring projektområdet. Det er Fredericia Kommunes vurdering, at følgende arter potentielt kan forekomme indenfor eller i nærheden projektområdet:

Padder: Spidssnudet frø, stor vandsalamander, løvfrø
Spidssnudet frø kan yngle i vidt forskellige vådområder fra små solbeskinnede og lavvandede vandhuller, langs bredden af søer til overskyggede ellesumpe. Frøerne bliver relativt tæt på deres ynglelokaliteter. Det ansøgte vurderes ikke at medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i vandhullerne.

Stor vandsalamander holder til ved solbeskinnede, rene vandhuller med god plantevækst, helst i eller i nærheden af skov. Arten findes sjældent i vandhuller med fisk, som æder æg og unger og i vandløb. I vinterhalvåret overvintrer de frostfrie steder som f.eks. brønde, kældre mv. Det ansøgte vurderes ikke at medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i vandhullerne.

Løvfrøen lever i solbeskinnede, rene vandhuller, uden fisk og omgivet af højere vegetation. Særligt levende hegn og buskads er vigtige for et områdes egnethed som leve- og ynglested. I yngletiden tilbringes dagene i vegetationen, og nætterne i vandhullet. Tilstedeværelsen af egnede rasteområder omkring ynglestederne er afgørende for, hvor langt frøerne bevæger sig. Det ansøgte vurderes ikke at medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i vandhullerne eller buskads omkring projektområdet.

Krybdyr: Markfirben
Markfirben, der foretrækker solvendte sandede skråninger med lav vegetation, træffes på heder, klitter, overdrev og råstofgrave, vej- og jernbaneskråninger. Der er ikke sådanne sandede skråninger nær projektområdet, og det ansøgte vurderes ikke at have væsentlig indflydelse på opholdssteder, der måtte være i nærheden af projektområdet.

Pattedyr: Odder, brunflagermus, damflagermus, dværgflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus og vandflagermus.

Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i stillestående og rindende vand, både salt- og ferskvand. Odderen findes især ved søer og moser med store rørskovsområder. Det ansøgte vurderes ikke at medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for odderen.

Flagermus har egnede yngle- eller rastelokaliteter ved skove, særligt ældre træer, og der fourageres ofte ved læhegn, småskove, haver og bygninger, græsarealer, vandflader og vandløb. Projektet omfatter ikke fældning af træer, buske mv., og der vurderes derfor ikke at være risiko for negativ påvirkning af flagermus.

Natura 2000
Det fremgår af Habitatbekendtgørelsen (Bek. nr. 1098 af 21. aug. 2023), at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Dette gælder også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000-områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000-området.

Idet projektet vurderes ikke at have nogen negativ natur- eller miljømæssig påvirkning af nærområdet, vurderes projektet heller ikke at have en negativ indflydelse på de arter og naturområder, der udgør udpegningsgrundlaget for de beskyttede Natura 2000-områder.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at yde skadelig virkning på bestanden af Bilag IV-arter eller at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de nævnte arter.

Kommunen vurderer derfor samlet, at der ikke er sandsynlighed for, at det påtænkte indgreb vil påvirke Natura-2000 området og dets udpegningsgrundlag eller tilstedeværelse af eventuelle Bilag IV arter negativt.

I den gældende kommuneplan er området, hvor vandhullerne ligger udlagt til hhv. økologisk forbindelsesområde og potentiel økologisk forbindelse. Det er kommunens vurdering, at oprensning af vandhullerne er i overensstemmelse med udpegningerne i kommuneplanen.

Partshøring
Et udkast til afgørelsen har været i partshøring ved ansøger fra den15. oktober til den 30. oktober 2026. Ansøger har ikke haft bemærkninger.

Lovgrundlag
Tilladelsen gives efter § 65, stk. 3, i lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 1986 af 21. oktober 2021, Naturbeskyttelsesloven).
Regler for tilladelsens gyldighed fremgår af § 66, stk. 2, i lov om naturbeskyttelse.
Regler for adgang til at klage fremgår af kapitel 12 i lov om naturbeskyttelse.

Dispensationens gyldighed
Tilladelsen er gældende fra den dag, hvor afgørelsen er modtaget, men den må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder tilladelsen.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Offentliggørelse
Den endelige afgørelse offentliggøres på Fredericia Kommunes hjemmeside d. 9. november 2026.

Klagevejledning
Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En klage skal indsendes inden 4 uger efter offentliggørelse via Klageportalen, som du finder via et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, f.eks. med NEM-ID.

Klagefristen er d. 7. december 2026.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Se vejledningen om gebyrordningen på http://nmkn.dk/klage/hvad-koster-det-at-klage/

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til os. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Du kan læse mere på Miljø- og Fødevareklagenævnet hjemmeside www.nmkn.dk.
Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig.

Andre oplysninger
Tilladelsen gælder kun naturbeskyttelsesloven og fritager ikke for at søge om nødvendige tilladelser efter anden lovgivning.

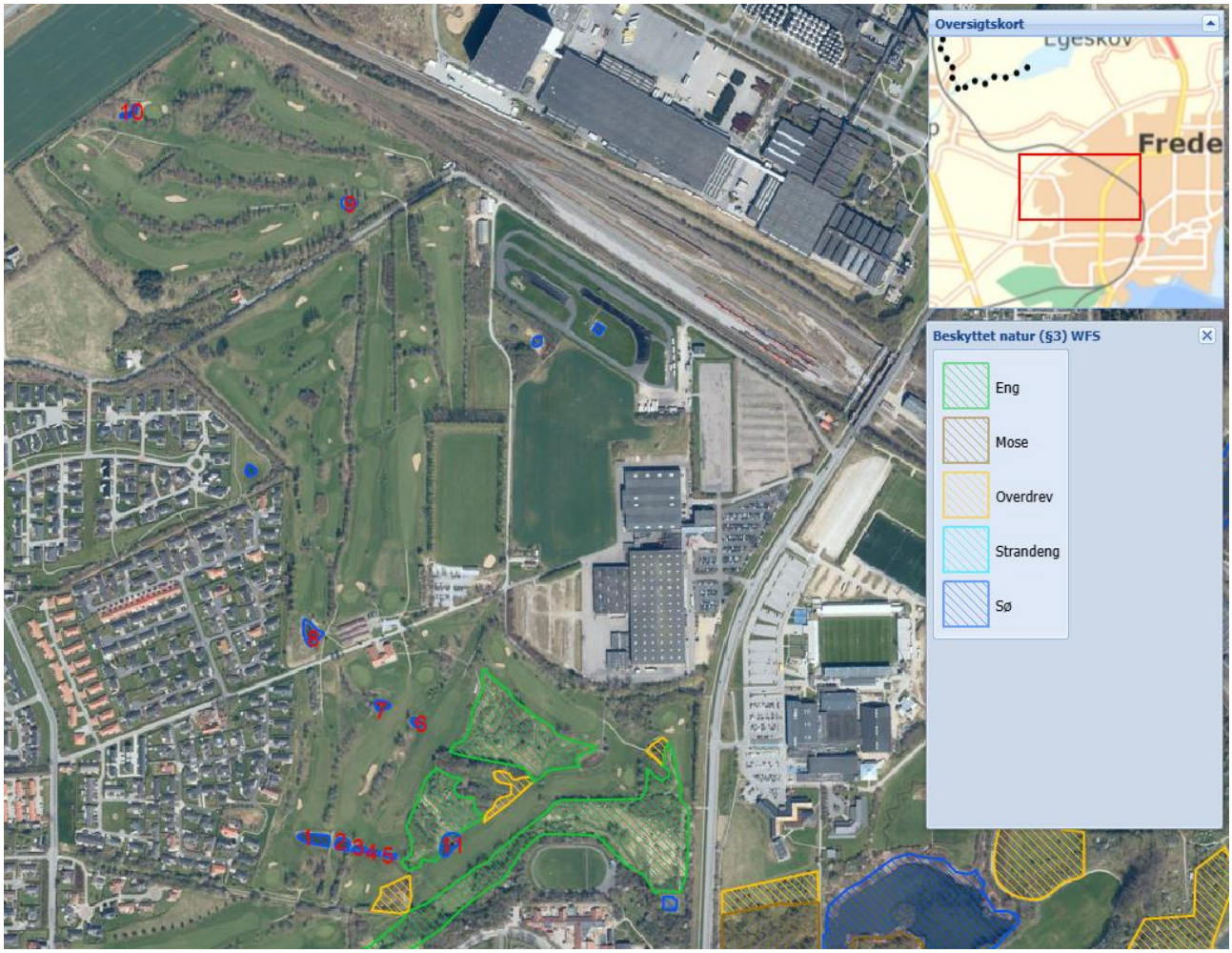
Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Sofus Zöga Hanghøj
Skov- og landskabsingeniør

Kopi af afgørelsen sendes til:
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Botanisk Forening, dbf.oestjylland@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, fredericia@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
DOF, lokal, fredericia@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet lokal, trekantområdet@friluftsraadet.dk
Vejlemuseerne, museerne@vejle.dk

Bilag 1: Oversigtskort med markering og nummerering af vandhuller

Bilag 2: Fotos fra besigtigelse af vandhullerne den 25. september 2026

Vandhul nr. 1-5 (etagesøerne):

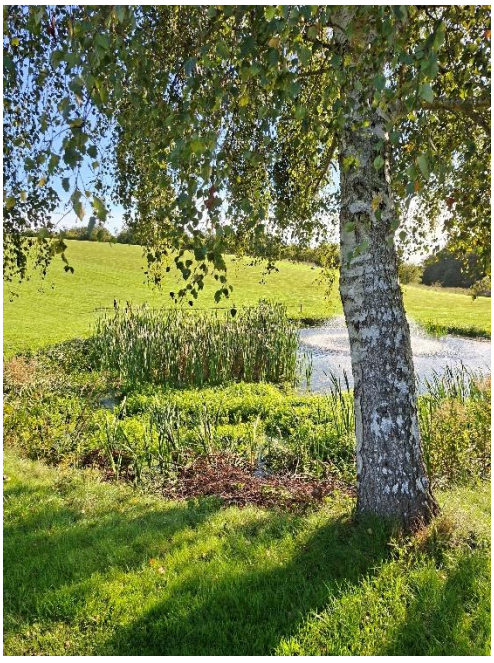

Vandhul nr. 6:

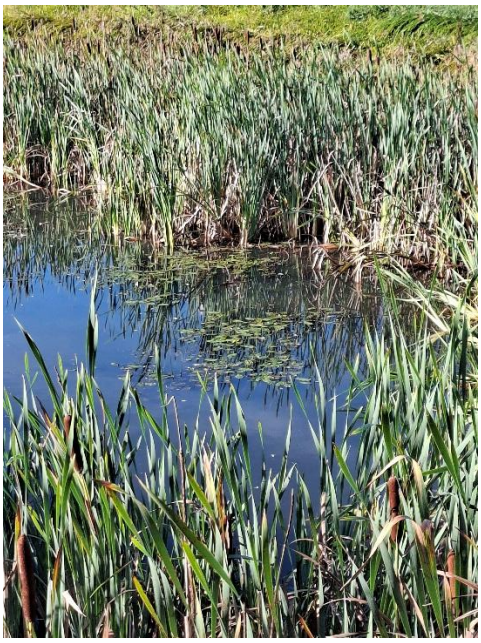
Vandhul nr. 7:

Vandhul nr. 8:

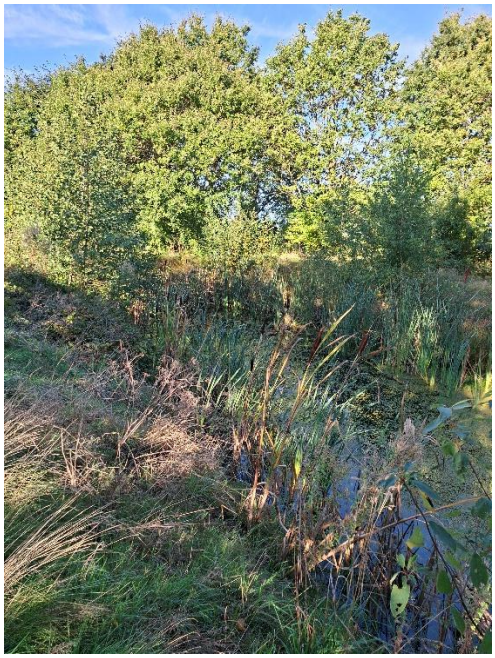
Vandhul nr. 9:

Vandhul nr. 10:

Vandhul nr. 11:

